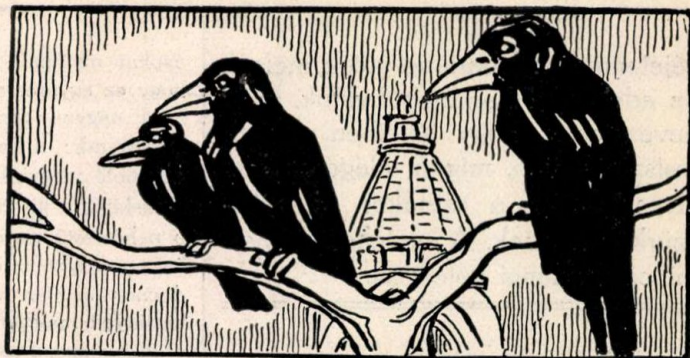


MI-ÚJSÁG AZ-ÁLLAT- KERTBEN?



BUDAPEST-SZÉKESFŐVÁROS-ÁLLAT-ÉS-NÖVÉNYKERTJÉNEK-KÖZLEMÉNYEI

Budapest, 1914.

I. évfolyam. 9. szám.

Kedd, július 28.

Egyes szám ára: 10 f

Dr. LENDL ADOLF és Dr. MÁRKUS JENŐ
közreműködésével szerkeszti:
RAITSITS EMIL

Megjelen május—szeptember hónapokban minden
kedden és pénteken, azontúl havonta legalább
egyszer. ☼ „A TERMÉSZET” melléklapja

Az akvárium

Állatkertünknek egyik igen szép és igen kedvelt része az akvárium. Már bejáratának művészi kiképzése meglepően finom, előcsarnoka pedig valóságos múzeum. Az előcsarnokban preparátumok láthatók — érdekesebb-nél-érdekesebbek — azonkívül itt árúsítják az emléktárgyakat. Az akvárium belső kapuja, amely körül mozaikkal van kirakva a fal, levezet a medencékhez. Összesen harmincegy medence van az akváriumban: tizennégy tengeri és tizenhét édesvízi medence.

Az akvárium legérdekesebb állatai közé tartoznak a villamos ráják s a macska- és tigriscápák. Villamos rája kettő van, cápa pedig tizenkilenc.

A cápák 50—90 centiméter hosszúságúak. Ez a faj nem nő hosszabbra, mint másfél méterre, a fogságban azonban sohasem éri el ezt a hosszúságot. A közönség általában csudálkozik ezen, mert arra van elkészülve, hogy hatalmas emberevő cápát fog látni, már pedig a mi kis cápaink meglehetősen ritkaságok. A hamburgi állatkert akváriumában van egy negyven centiméter hosszú cápa

s az ottani újságok mint az akvárium büszkeségét említik ezt. S nekünk — tizenkilenc darab van ebből a fajból s van kilencven centiméter hosszú cápánk is!

A közönség nem is képzei, milyen nehéz felnevelni s az életnek megtartani ezeket az állatokat. Igen sok gond van velük, mert ha csak egy kis hiba történik az ellátásuk körül, már kész a baj. Mellettük most 18 cápatojásunk van s nyolc tojásban

már észre is lehet venni az élő cápát. A tojások kikeltésének ideje körülbelül kétszáz napig tart.

Az akvárium nevezetességei közé tartozik még három darab fehér harcsa (albino). Ez a faj a legnagyobb ritkaság.

Képeink közül az első az akvárium főbejáratát, a második pedig a medencékhez vezető lejáratot ábrázolja. A harmadik kép a barlangi gőték (*Proteus anguineus*, Laurenti) meden-



AZ AKVÁRIUM FŐBEJÁRATA.

céjét mutatja. A barlangi góték, melyek az adelsbergi barlangból valók, arról nevezetese, hogy sötétben emberi testszínük van, míg a világosságban elveszítik ezt a színüket és sötét-szürkék lesznek. A medencében harmincöt barlangi gőte van.

HIREK

A vihar pusztítása. A mult csütörtöki rettenetes vihar nem kis pusztítást okozott az állatkertben is. Vagy harminc fánkat szaggatta ki és törte össze a vihar, köztük a tó mellett egy száz esztendő öreg fát derékban tört ketté. Egy másik fát, ugyancsak a tó mellett, annyira elhajlított, hogy az egész fa kidől, ha rá nem esik egy másikra, amely mégis feltartotta. Így is kénytelenek vagyunk kivenni az egész fát, mert a gyökerei kijöttek a földből s tartanunk kell attól, hogy egy erősebb szél ledönti még a másik fát is, amelyre most ránehezedik a súlyával. A ledöntött fák néhány padot és néhány karosszékét összetörtek s természetesen kárt tettek egyes kisebb növényekben is. A retentő szélvihar megrongálta még a terrárium nádfedelét is, viszont a pálma házban semmi kárt sem okozott. A vihar idején meglehetősen nagy közönség tartózkodott a kertben, de amikor az első csepp eső leesett, bemenekültek a házakba. Így történt, hogy kertünkben sem embernek, sem állatnak a legkisebb baja sem történt az irtózatoss erejű szélviharban.

Kölyökállatok szomorú sorsa. A télen két kis fiat szült az egyik tigrisünk. Öt napig nevelte, melengette az anyaállat a tehetetlen, vak kölykeit és nagyon szerette őket; szájában cipelte ide-oda az egyiket is, a másikat is, meg szalmafészket készített nekik ketrecében. Már-már reméltük, hogy nagyra neveli a fiait ez a tigrismama, ami csak nagyritkán történik meg a fogságban. Az oroszlanok például elég szaporák az állatkertben; közeli rokonuk ellenben, a tigris, többnyire nem is szaporodik, vagy ha fiai születnek, megöli

azokat azonnal. Most azonban azt hittük, hogy ez egyszer a miénkkel többre megyünk, mert nagyon gondozta a kicsinyeit. Sajnos, csalódtunk: a hatodik napon reggel, amikor az ápoló megvizsgálta a fészket, két teljesen összelapított kis hullát talált a szalmában — a nehéztestű anyaállat éjjel ráfeküdt a fiaira és agyonnyomta őket. Az egyik nőtény párdacnak szintén volt két fia, de nem tudta kicsinyeit melegen tartani. Észrevettük a még csak néhány órás kis állatokon, hogy fáznak, hát elvettük őket az anyjuktól. Nagy nyivákolás és sírás volt érte. Nyolc napig éltek azután ezek a vak porontyok melegen bélelt kosárban a majomházi konyhában; mégis megbetegedtek; megártott nekik a tej, mert a mesterséges szoptatás nem pótolhatja az anyatejet. Az egyik afrikai varacsos disznónak négy kis malaca volt egy tavaszi nap reggelén. Nagyon féltette őket; az ápoló az ől közelébe sem mehetett, úgy csattogtatta fogait. Másnap már csak három malaca volt és azután mindennap eggyel kevesebb; végül egy se maradt. A szerető anya minden éjjel megéve egy malacot. Azután ismét kijött az őlből, mintha mi sem történt volna. A tuskés sülök családja két aprósággal szaporodott karácsonytájt. Hideg volt s a meleg őlban tartottuk őket. Tíz napig a legjobb gondozásban részesültek a kicsinyek; azután egyszerre valamin összeeszedültek az öregek és haragjukban szétmargolták a fiaikat. Nem úgy a mellettük levő udvar lakói, a délamerikai viszkahák, amelyek ugyanakkor született fiaikat szépen felnevelték és most ötven vannak együtt. Az egyik jegesmedve-nőténynek már több ízben voltak kölykei. Rendszeresen kettőt vet eza faj, de a fogságban azonnal megöli őket. Még sehol sem sikerült fiatal jegesmedvéket felnevelni.

Kis gnu született. A mult kedden, e hónap 21-én egy fehér farkú gnu született állatkertünkben. Talán az első eset ez, hogy ilyen fajta állat Európában született. A kis gnut, amely teljesen egészséges, az anyja nem fogadta el szoptatásra s ezért egy zebu-tehén fogja felnevelni. Ez annál könnyebben megy, mert a zebunak most hullott el a fia s az állat most azt hiszi, hogy a saját fiát neveli föl.

Fajbaromfitojások. Az idén eladtunk 700 koronáért fajbaromfitojásokat, Darabját egy koronáért árusítottuk; csak a nagy ludak tojásait adtuk drágábban. A gazdaközönség nagyon szereti venni tőlünk a tojásokat keltetés céljából, mert látja a mi kiválóan szép tenyésztő törzseinket.

Az állatok etetése. Az állatok etetése a nyári hónapokban 5 és 6 óra között látható az illető házakban. A romban 5 órakor kezdődik, 1/26 órakor a kisebb ragadozók házában folytatódik és 6 órakor a nagy oroszlanok és tigrisek kerülnek sorra. Ugyanakkor a jegesmedvék és az elefántok is kapják eledelüket; a fókák ellenben egész napon át fogyasztják a vízbe vetett tengeri halakat.

Szarvas varjú. Az állatkert egy igen különös madarat kapott a napokban: a szarvas varjút (*Tmetocorax abyssinicus*). A madárnak északkelet és északnyugat Afrika a hazája. A benszülöttek azt állítják erről a madárról, hogy a hím befalazza a nőtényt, amikor kotlik. Döntő bizonyítékaink, illetve tapasztalataink erre nézve nincsenek, bár Brehm is fölemlíti ezt. A madár felső kávájának egy különös szarvalakú kinövése van: innen ered a neve. A szarvas varjú, melynek 500 korona volt az ára, a sasház és a fécánház között lévő különálló ketrecben látható. Már sokan megnézték, mert mindenkinek feltűnt ez a különös madár.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

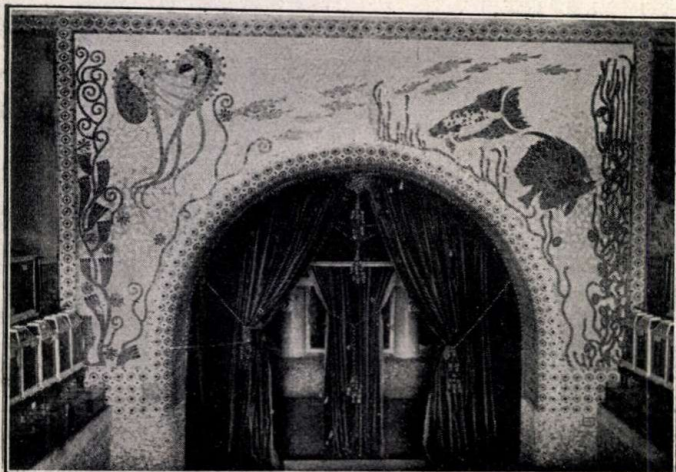
K. Ferenc. Dr. Lendl Adolf, az állatkert igazgatója július hónap végén tér vissza németországi tanulmányútról.

B. Jolán. Fényképfelvételeket, ha jók, szívesen közlünk. Küldje be.

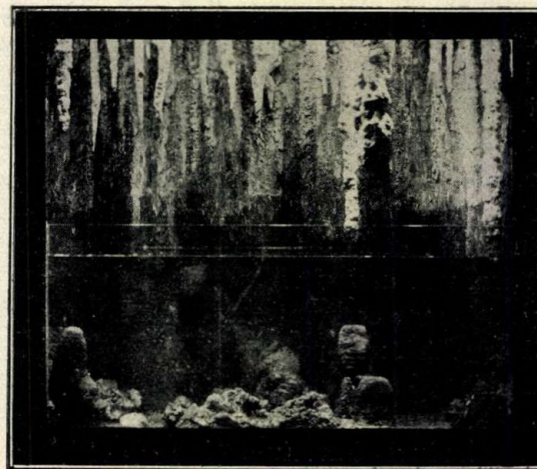
O. Károly. Vegye meg „A Természet” című lapot az állatkerti dohánytőzsdében. Legutóbbi számában részletesen benne van az, ami után ön érdeklődik.

Z. Anna. Kívánságát teljesíteni fogjuk. Egyik legközelebbi számunkban majd képekben mutatjuk be, hogy történik az állatok szállítása.

A kiadásért felelős: RAITSITS EMIL



LEJÁRAT A MEDENCÉKHEZ.



A BARLANGI GÓTÉK MEDENCÉJE.